

Dan 2: Automatizacija autorizacije plaćanja i kontrola riznice: Aktualne prakse i izgledi za daljnju digitalizaciju, uključujući primjenu umjetne inteligencije

Skupina 1.

Albanija, Azerbejdžan, Kazakstan, Mađarska, Rumunija, Koreja, Uzbekistan

1. Aktualni opći postupak autorizacije i obrade plaćanja

	Albanija	Azerbejdžan	Kazahstan	Mađarska	Rumunija
Potpuno automatizirani koraci	Troškovi prema priloženim dokumentima Troškovi sa odobrenim formatom Dokumentarna kontrola Kontrola prekoračenja Budžetska obaveza Faktura se automatski proverava sa mesečnom prognozom likvidnošći Usklađivanje plaćanja	Usklađivanje - usklađivanje detalja plaćanja sa budžetskom klasifikacijom Nalog za plaćanje - elektronski nalog Centralnoj banci Konsolidacija JRT-a	Registracija korisnika i upravljanje pristupom Obrada planova finansiranja i izmena Registracija ugovora Kreiranje i izvršenje instrukcija za plaćanje	Većina funkcija je automatizovana Trezor funkcioniše kao bankarske usluge	Većina funkcija je automatizovana Trezor funkcioniše kao bankarske usluge
Delimično automatizirani koraci	Obračun zarada (provera podataka)	Primarna kontrola u resornom ministarstvu - validacija prateće dokumentacije korišćenjem FMIS-a Kontrola u Trezoru - usklađivanje obaveza sa budžetskim raspodelama	Operacije za otvaranje/zatvaranje kontrolnih gotovinskih računa Obrada izvršnih dokumenata i naloga za naplatu		Validacija plaćanja u sistemu Priprema paketa za plaćanje
Potpuno neautomatizirani koraci	Registracija ugovora/faktura	Pravni pregled dokumenata Fizička verifikacija Konačno odobrenje		Registracija ugovora/faktura	Registracija ugovora i naloga za plaćanje Kontrolne funkcije

2. Različiti postupci autorizacije/kontrola trezora

Razlika se zasniva na	Zemlje
različite vrste plaćanja (tj. isplate plaća, plaćanja fondovima za socijalno osiguranje, komunalna plaćanja itd.)	Azerbejdžan (plate/socijalni transferi su potpuno automatizovani, bezbednosne/vojne isplate su ručne), Kazahstan i Rumunija (gotovinske isplate)
različiti iznosi plaćanja (tj. plaćanja manjih iznosa u odnosu na plaćanja većih iznosa)	Azerbejdžan
različiti izvori financiranja (tj. proračunska sredstva u odnosu na sredstva posebne namjene)	Azerbejdžan (budžetska sredstva se u potpunosti obrađuju preko JRT-a, vanbudžetska sredstva su delimično automatizovana), Kazahstan
različite svrhe rashoda (tj. opšti budžet, budžet vezan za bezbednost itd.)	Azerbejdžan, Kazahstan
različite vrste klijenata trezora (tj. institucije središnje države u odnosu na institucije lokalne države, izvanproračunski fondovi, državna poduzeća)	Azerbejdžan, Kazahstan
drugim faktorima	Kazahstan (posebni rashodi)

3. Koje procese kontrola trezora planirate automatizirati u budućnosti? (ukl. poslovnu inteligenciju i UI)

Albanija	Azerbejdžan	Kazahstan	Mađarska	Rumunija
<p>Proširenje AGFIS-a na druge institucije (prethodno obavezivanje)</p> <p>Proširenje sistema elektronske arhive</p> <p>Proširenje registra imovine, integracija sa AGFIS-om</p> <p>Poboljšana funkcija obračunskog računovodstva u sistemu</p> <p>Konsolidacija računovodstva za pripremu finansijskih izveštaja (obaveze, imovina, itd.)</p> <p>Integracija sa poreskim sistemom</p>	<p>Implementacija pristupa zasnovanog na riziku za plaćanja i sistem zelenog koridora</p> <p>Praćenje računovodstva i obaveza poverilaca u realnom vremenu</p> <p>Integracija sa poreskim, carinskim sistemima i sistemom javnih nabavki</p> <p>Primena PI alata</p> <p>Pilotiranje VI alata za autorizaciju plaćanja i otkrivanje prevara</p>	<p>Automatizovati sve funkcije trezorskog sistema (preostali ručni procesi)</p> <p>Uvođenje poslovne inteligencije i veštačke inteligencije</p> <p>Implementacija pristupa zasnovanog na riziku za plaćanja</p> <p>Praćenje u realnom vremenu</p> <p>Integracija između agencija</p>	<p>Implementacija PI-e i VI-e</p> <p>Integracija budžetskog planiranja u FMIS</p>	<p>Nadogradnja IT Sistema</p> <p>Uvođenje onlajn bankarstva</p> <p>Praćenje u realnom vremenu</p>

4. Preuvjeti i izazovi/rizici daljnje automatizacije

- ❑ Preuvjeti:
  - ❑ Politička podrška
  - ❑ u nekim zemljama su potrebne izmene zakona za digitalne potpise i korišćenje veštačke inteligencije
  - ❑ Tehnička nadogradnja FMIS-a i interoperabilnost
  - ❑ Obuka osoblja
  - ❑ Dostupnost podataka i pouzdanost/tačnost
  - ❑ Maksimalno korišćenje automatizacije procesa pre prelaska na veštačku inteligenciju
  - ❑ Investicije u infrastrukturu
- ❑ Izazovi:
  - ❑ Sajber bezbednost
  - ❑ Problemi sa pouzdanošću podataka
  - ❑ Otpor promenama

5. Koja su ograničenja automatizacije?

- Koje postupke autorizacije i obrade plaćanja NE planirate automatizirati u doglednoj budućnosti? Zašto?
- Osetljiva plaćanja/ugovori (vojska, nacionalna bezbednost, tajna) će ostati ručna u nekim zemljama u bliskoj budućnosti